

Program Wychowawczo-Profilaktyczny

Szkoły Podstawowej nr 14 w Wiśle Wielkiej

na rok szkolny 2017/2018

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2017/2018.
- Statut Szkoły Podstawowej nr 14 w Wiśle Wielkiej.

I. WPROWADZENIE

Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej nr 14 w Wiśle Wielkiej opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski. Treści Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania.

Wychowanie to proces wspomaganie człowieka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej. Dojrzałość fizyczną należy rozumieć jako prowadzenie zdrowego stylu życia, dojrzałość psychiczną – jako ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat, dojrzałość społeczną jako konstruktywne pełnienie ról społecznych, a dojrzałość duchową – jako posiadanie konstruktywnego systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka.

Profilaktyka to proces wspomaganie człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie. Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Profilaktyka w szkole jest zatem działaniem koniecznym, a szkoła bez profilaktyki staje się środowiskiem niebezpiecznym wychowawczo dla uczniów, często również niebezpiecznym środowiskiem pracy dla personelu pedagogicznego i administracyjnego. Akceptacji profilaktyki w szkole powinna jednak towarzyszyć świadomość jej uwarunkowań. Generalnie możemy przyjąć, że wprowadzanie działań profilaktycznych jest uzasadnione dwoma czynnikami:

- świadomością niepowodzeń w realizacji zaplanowanych działań wychowawczych, potwierdzonych w badaniach ewaluacyjnych;
- wiedzą na temat zagrożeń dla prawidłowego rozwoju uczniów, tkwiących zarówno w środowisku szkolnym jak i środowisku lokalnym czy nawet w szerokich kręgach społecznych.

Wychowanie i profilaktyka ukierunkowane są na różne cele: wychowanie służy wspieraniu wychowanka w rozwoju, zaś profilaktyka to interwencja kompensująca niedostatki wychowania.

Najważniejsze jednak wydaje się to, co łączy wychowanie i profilaktykę – jest to aspekt wartości i norm, w nawiązaniu do których są prowadzone działania. To dzięki urzeczywistnieniu wartości i norm wychowanek zyskuje spójne środowisko wychowawcze, to dzięki nim wychowawcy mogą współpracować (mimo że preferują różne metody oddziaływań), wreszcie to w świetle wartości i norm życie człowieka oraz funkcjonowanie społeczeństwa stają się dla wychowanka zrozumiałe.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb naszego środowiska lokalnego i obejmuje wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, odpowiedzialni, komunikatywni, kreatywni i empatyczni, aby panowało poczucie przynależności do grupy (klasy, szkoły), którą łączą więzi koleżeństwa i przyjaźni. Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym.

Podstawowym celem realizacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym.

Podstawowe zasady realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły;
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie;
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski);
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły);
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

II. MISJA SZKOŁY

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur.

Misją szkoły jest także kształcenie i wychowanie uczniów odpowiedzialnych za siebie i innych członków społeczności szkolnej, wyposażonych w taką wiedzę, umiejętności i kompetencje,

aby w przyszłości stali się świadomymi, kreatywnymi i wrażliwymi członkami społeczności, w której funkcjonują: rodziny, miasta, kraje, świat. Misją szkoły jest zwracanie szczególnej uwagi na rozwój fizyczny, psychiczny, społeczny i aksjologiczny naszych uczniów. Propagowanie zdrowego stylu życia wśród uczniów i ich rodziców oraz tworzenie życzliwej, serdecznej i rodzinnej atmosfery w szkole opartej na wzajemnym szacunku, tolerancji, pozytywnej samoocenie uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły.

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMU I STANDARDY JAKOŚCI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Zakładamy, że w wyniku systematycznego, skorelowanego i spójnego oddziaływania wychowawczo-profilaktycznego uda się nam przygotować uczniów do zgodnego współżycia z ludźmi. Będziemy dążyć do tego, żeby nasi wychowankowie byli: uczciwi, wiarygodni, odpowiedzialni, wytrwali, wrażliwi na krzywdę innych, kreatywni, przedsiębiorczy, aby nie stosowali przemocy słownej, fizycznej i psychicznej, mieli wysoką kulturę osobistą i gotowość do uczestnictwa w kulturze. Ważne jest też, aby uczniowie przestrzegali zasad zdrowego stylu życia, nie ulegali nałogom, kształtowali postawy obywatelskie, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji, pogłębiali świadomość ekologiczną, poznawali dziedzictwo kulturowe naszego narodu, Europy i świata i rozwijali swoje zainteresowania i pasje.

Standardy jakości Programu Wychowawczo-Profilaktycznego:

1. Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest dostosowany do potrzeb i problemów jego odbiorców.
2. Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej oraz uwzględnia również prawidłowości rozwoju i specyfikę zmian zachodzących w danym okresie życia.
3. Nauczyciele posiadają odpowiednią wiedzę psychologiczno-pedagogiczną ułatwiającą realizację zadań programu.
4. Uczniowie mają poczucie bezpieczeństwa, respektuje się ich podmiotowość w działaniach wychowawczych.
5. Realizatorzy programu sami spełniają wymagania standardów zachowań i oczekiwania rodziców.
6. Program Wychowawczo-Profilaktyczny zakłada stosowanie metod aktywnych, elementów pedagogiki zabawy, odnoszenia się do osobistych doświadczeń.
7. Program Wychowawczo-Profilaktyczny podlega ewaluacji.

IV. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Uczeń kończący naszą szkołę dobrze funkcjonuje w swoim środowisku, w domu i w szkole. Jest pogodny, ma pozytywny, choć nie bezkrytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Posiada umiejętność efektywnego komunikowania, współpracy oraz kontrolowania własnych emocji. Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata. Dbą o swoje zdrowie i sprawność fizyczną. Traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę własnego rozwoju. Działania zawarte w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od

indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Sfera intelektualna:

- planuje działania i przewiduje ich efekty;
- jest dociekliwy, korzysta z różnych źródeł informacji;
- potrafi twórczo myśleć;
- zna i rozwija swoje talenty, możliwości i zainteresowania;
- umie organizować pracę własną i zespołową;
- jest przygotowany do podjęcia nauki w szkole ponadpodstawowej.

Sfera zdrowotna:

- dba o zdrowie swoje i swoich rówieśników;
- potrafi dbać o stan środowiska przyrodniczego;
- aktywnie spędza wolny czas;
- zna zagrożenia związane z nałogami i uzależnieniami;
- zna informacje dotyczące narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów;
- przestrzega zasad higieny osobistej i higieny pracy.

Sfera emocjonalna:

- potrafi dokonać samooceny;
- poszukuje dobra, prawdy i piękna w świecie;
- stara się akceptować siebie;
- potrafi sobie radzić w sytuacjach trudnych;
- zna i przestrzega zasady moralne;
- zna swoje prawa i potrafi z nich korzystać;
- potrafi określać i wyrażać w sposób asertywny swoje emocje.

Sfera społeczna:

- identyfikuje się w działaniu ze społecznością szkolną i lokalną;
- potrafi przyjąć odpowiedzialność za powierzone zadania i swoje czyny;
- zna swój region i kultywuje tradycje narodowe i rodzinne;
- dostrzega potrzeby własne i innych ludzi;
- jest tolerancyjny;
- umie właściwie funkcjonować w grupie społecznej;
- potrafi komunikować się z rówieśnikami i dorosłymi.

Sfera duchowa:

- ma poczucie własnej wartości;
- zna hierarchię wartości i potrafi wymienić czynniki, które je kształtują;
- dba o własny rozwój duchowy, jest wrażliwy na piękno, szanuje dorobek ludzkości w dziedzinie kultury i sztuki.

V. CELE OGÓLNE

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
2. psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej;
3. społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych;
4. aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

1. współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta;
2. kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych;
3. współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych;
4. wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną;
5. kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, uczniów i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami;
6. wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;
7. kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

1. poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży,

rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach;

2. rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów;
3. kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;
4. kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
5. prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej;
6. doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

1. dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych;
2. udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;
3. przekazanie informacji uczniom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
4. informowanie uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią;
5. udostępnianie informatorów, książek, pozycji edukacyjnych związanych z zagadnieniami obejmującymi Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
6. udzielanie porad i konsultacji w sytuacjach dotyczących potrzeb rozwojowych uczniów;
7. podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych, współpracując z policją, poradniami specjalistycznymi, organizacjami społecznymi;

8. prowadzenie działań wychowawczych i zapobiegawczych uwzględniających systematyczne prowadzenie edukacji profilaktycznej, współpracę z rodzicami, wspieranie dzieci w sytuacjach trudnych, motywowanie do podejmowania różnych form aktywności, wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli w zakresie profilaktyki oraz sposobu podejmowania wczesnej interwencji.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej:

1. profilaktyka uniwersalna – wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;
2. profilaktyka selektywna – wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;
3. profilaktyka wskazująca – wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

1. realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii;
2. przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
3. kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;
4. doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i duchowej;
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie);
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy;
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości;
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej;
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom;

- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych;
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole;
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły;
- promowanie zdrowego stylu życia;
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych;
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków);
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej;
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji;
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość;
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

VI. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH – UCZESTNICY PROGRAMU

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole;
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły;
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów;
- stwarza warunki do działania w szkole wolontariuszy;
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań;
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego;
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły;
- nadzoruje realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada Pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych;
- opracowuje projekt Programu Wychowawczo-Profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców;
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością;
- uczestniczy w realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego;

- uczestniczy w ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego;
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia;
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów;
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością;
- udzielają uczniom pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji;
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach;
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych;
- wspólnie z pedagogiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia.

4. Wychowawcy klas:

- opracowują i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie;
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów;
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów;
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców ze statutem i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły;
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami;
- wnioskują o objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- informują rodziców o proponowanych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach;
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji;
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców;
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie;

- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych;
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży.

5. Pedagog szkolny:

- diagnozuje środowisko wychowawcze;
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach;
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki;
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej dla uczniów;
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów;
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną;
- inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych.

6. Rodzice:

- współtworzą Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły;
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły;
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę;
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole;
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów;
- Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą.

7. Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem;
- współpracuje z Radą Pedagogiczną;
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego;
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji;
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję;
- podejmuje działania z zakresu wolontariatu.

VII. KALENDARZ UROCZYSTOŚCI SZKOLNYCH W ROKU SZKOLNYM 2017/2018 (zał. 1)

VIII. SZCZEGÓŁOWE CELE WYCHOWAWCZE DO REALIZACJI W ROKU SZKOLNYM 2017/2018

Obszar **Zdrowie (edukacja zdrowotna)**

- kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych;
- wychowawcy przeprowadzają zajęcia sprzyjające kształtowaniu postaw prozdrowotnych;
- uczniowie są świadomi zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia a zdrowiem.

Obszar **Relacje (kształtowanie postaw społecznych)**

- integracja zespołów klasowych, przeprowadzenie zajęć integracyjnych w klasie I;
- rozumienie i respektowanie obowiązujących norm;
- rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu.

Obszar **Kultura (wartości, normy, wzory zachowań)**

- upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości;
- kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby;
- uczniowie potrafią wskazać swoje mocne i słabe strony;
- kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.

Obszar **Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)**

- uzmysłowienie zagrożeń wynikających z rozwoju cywilizacji i niezdrowego stylu życia;
- dostarczanie informacji o alkoholu, narkotykach, dopalaczach oraz zagrożeniach towarzyszących ich zażywaniu;
- umożliwienie wczesnego rozpoznania zagrożeń;
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu wszelkich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

IX. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH DLA KLAS I-VIII

Obszar – Zdrowie (edukacja zdrowotna)

Zadania (treści)	Sposób realizacji (działanie)	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji	Ewaluacja
Znaczenie zdrowego sposobu odżywiania w życiu człowieka, znaczenie warzyw i owoców w jadłospisie. Zamieniamy soki na wodę mineralną. Układanie jadłospisu bogatego w witaminy i składniki odżywcze. Wyrabianie nawyku spożywania 4-5 posiłków dziennie w odpowiednich porach.	Pogadanki, ćwiczenia praktyczne – wykonywanie na lekcjach techniki surówek, soków, zakładanie witaminowego ogródka – wysiew rzeżuchy, fasoli. Dystrybutor z wodą w szkole. Udział w programach: „Owoce w szkole” (I-III) „Szklanka mleka” (I-VIII)	nauczyciel techniki nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej	cały rok	Uczeń zna zasady zdrowego żywienia, rozróżnia związek istniejący między pokarmem bogatym w różne składniki a zdrowiem.
Bezpieczeństwo żywienia i żywności.	Wzmocnienie ochrony zdrowia dzieci w wieku szkolnym przez ograniczenie dostępu do środków spożywczych zawierających znaczne ilości składników niezalecanych dla ich rozwoju. Likwidacja tzw. „śmieciowego jedzenia” oraz zmiany w jadłospisie polegające na wyeliminowaniu niepożądanych produktów.	dyrektor szkoły wychowawcy, pracownicy stołówki szkolnej	cały rok	Dokonyje właściwych wyborów i wie jak postąpić gdy jest głodny w szkole. Potrafi wyeliminować produkty szkodzące zdrowiu.
Higiena przygotowania i spożywania posiłków.	Budowanie piramidy zdrowia. Rozmowy ze specjalistami (problemy: nadwaga, otyłość).	nauczyciel przyrody, wychowawcy, pedagog	cały rok	Zna piramidę zdrowia i skutki towarzyszące nadwadze oraz potrafi obliczyć BMI.

Higiena życia codziennego.	Pogadanka oraz prezentacja.	pielęgniarka, nauczyciele, wychowawcy	cały rok	Dbą o higienę.
Dbłość o higienę jamy ustnej.	Fluoryzacja w szkole, nauka nawyku mycia zębów. Pogadanki, ćwiczenia praktyczne, materiały higieniczne, rozmowy, filmy edukacyjne.	pielęgniarka, wychowawcy	cały rok	Zna metody czyszczenia zębów oraz zna czynniki negatywne niedbania o zęby.
Dbłość o porządek wokół siebie: w klasie i w domu.	Przygotowanie uczniów do samodzielności, kształtowanie nawyków utrzymywania wokół siebie porządku poprzez klasowe porządki, dyżury w świetlicy.	wychowawcy, wychowawcy świetlicy	cały rok	Uczeń uświadamia sobie, że porządek sprzyja zdrowiu i kontaktom z rówieśnikami.
Zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania oraz problemy z nim związane.	Realizacja programów profilaktycznych: „Między nami kobietkami”, zajęcia wychowania do życia w rodzinie, lekcje przyrody.	pielęgniarka szkolna, pedagog, nauczyciel wychowania do życia w rodzinie (IV- VIII)	cały rok	Potrąfi obserwować zmiany w organizmie i dostrzec, że dojrzewanie jest procesem złożonym.
Zwracanie uwagi na prawidłową postawę podczas siedzenia, odrabiania zadań, spędzania wolnego czasu przy komputerze, podczas oglądania TV.	Ćwiczenia praktyczne, filmy edukacyjne, lekcje wychowawcze.	wychowawcy, nauczyciele, pedagog	cały rok	Dbą o prawidłową postawę ciała.
Wdrażanie dzieci i młodzieży do hartowania ciała i częstego korzystania ze świeżego powietrza oraz ubierania się stosownie do pogody. Wpływ wysiłku fizycznego na zdrowie i dobre samopoczucie.	Zajęcia ruchowe i lekcje wychowania fizycznego na świeżym powietrzu, spacer, wycieczki, wyjazdy na basen, zawody sportowe. Udział w programie „Trzymaj formę”, „Światowy Dzień Zdrowia”.	nauczyciel wychowania fizycznego, wychowawcy	cały rok	Uczeń wie co to jest zdrowie i jak o nie dbać. Uświadamia sobie, że odpowiedni wysiłek fizyczny pomaga podjąć wysiłek umysłowy.

Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku.	Przeprowadzenie akcji <i>Sprzątanie świata</i> .	nauczyciel przyrody, biologii, wychowawcy	IX 2017 IV 2018	Uczeń jest współodpowiedzialny za środowisko.
	Przygotowanie gazetek okazjonalnych.	nauczyciel przyrody, biologii	na bieżąco	Uczeń rozumie konieczność ochrony przyrody.
	Organizowanie wycieczek i zajęć w terenie.	nauczyciel przyrody, biologii, wychowawcy kl. I-III	cały rok	Uczeń rozpoznaje drzewa, krzewy i rośliny ozdobne.
	Dokarmianie ptaków.	wychowawcy klas	zima	Uczeń dba o warunki życia zwierząt.
	Pogadanka na temat pozytywnych i negatywnych aspektów ingerencji człowieka w środowisko.	wychowawcy klas	cały rok	Uczeń wskazuje pozytywne i negatywne aspekty ingerencji człowieka w środowisko.
	Hodowla ryb w akwarium.	nauczyciel przyrody	cały rok	Uczeń czuje się odpowiedzialny za kącik przyrodniczy.
Obserwowanie zmian zachodzących w przyrodzie i pogodzie.	Organizowanie wycieczek do lasu, nad jezioro, na pola. Zwrócenie uwagi na rytmiczność zjawisk przyrodniczych oraz wpływu tych zmian na życie człowieka. Opisanie różnic pomiędzy poszczególnymi porami roku (podczas spacerów, zabaw na placu gier).	wychowawcy	cały rok	Uwrażliwienie dzieci na piękno przyrody.

Kształtowanie zainteresowania światem roślin i zwierząt.	Nazywanie owoców i warzyw, zwrócenie uwagi na porę roku, w której występują, rozmowy na temat w jaki sposób należy dbać o zwierzęta.	wychowawcy	cały rok	Umiejętność obserwacji świata roślin i zwierząt.
Badanie właściwości obiektów przyrody nieożywionej.	Tworzenie różnych kolekcji przyrodniczych.	wychowawcy	cały rok	Umiejętność wykonywania prac plastycznych.
Kształtowanie postawy szacunku do przyrody.	Wyjaśnienie dlaczego śmieci należy wyrzucać do kosza.	wychowawcy	cały rok	Budzenie wrażliwości na piękno przyrody.

Obszar – Relacje (kształtowanie postaw społecznych)

Zadania (treści)	Sposób realizacji (działanie)	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji	Ewaluacja
Integrowanie zespołu klasowego i zespołu świetlicowego. Nauka zgodnego przebywania z sobą i kulturalnego porozumiewania się między sobą.	Pogadanki, zabawy integracyjne, wycieczki, organizowanie Dnia Dziecka, imprez klasowych, zajęcia warsztatowe, ustalenie kontraktów klasowych i regulaminu świetlicy.	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, wychowawcy świetlicy	cały rok	Uczeń integruje się z grupą i potrafi zgodnie współpracować w grupie oraz czuje się za nią odpowiedzialny.
Pogłębianie kontaktów szkoła - dom rodzinny.	Angażowanie rodziców w życie szkoły i jej uczniów, imprezy integracyjne.	wychowawcy, nauczyciele	cały rok	Nauczyciele współpracują z rodzicami.
Poznanie praw i obowiązków dziecka i ucznia.	Lekcje wychowawcze, gazetki szkolne.	wychowawcy, nauczyciele, pedagog	cały rok	Uczeń zna nie tylko swoje prawa, ale również obowiązki.
Tradycje i zwyczaje rodzinne – poszanowanie tradycji pielęgnowanych w rodzinach, kształtowanie umiejętności okazywania pozytywnych uczuć członkom rodziny i kolegom,	Lekcje wychowawcze, prelekcje, zajęcia z pedagogiem.	nauczyciele, pedagog	cały rok	Bierze aktywny udział w życiu rodzinnym, zna tradycje i zwyczaje.

rozumienie i poszanowanie potrzeb i pracy członków rodziny.				
Tolerancja dla inności.	Uwrażliwianie dzieci na przejawy nietolerancji wobec czyjejs odmienności (wyznania, stylu życia czy niepełnosprawności fizycznej lub intelektualnej). Wykonanie gazetki. Współpraca z uczestnikami Warsztatów Terapii Zajęciowej w Pszczynie.	pedagog, wychowawcy, nauczyciele, rodzice	cały rok	Zna pojęcie tolerancja i potrafi się odpowiednio zachować.
Rola koleżeństwa w przyjaźni i życiu człowieka. np. choroba, nieobecność w szkole.	Pogadanka, scenki dramowe.	pedagog, wychowawcy, nauczyciele, rodzice	cały rok	Umie wymienić cechy dobrego kolegi, jest koleżeński.
Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym.	Rozwijanie w uczniach empatii. Zbiórka nakrętek, pomoc w nauce, udział w akcjach charytatywnych np. akcja „Góra grosza”, wolontariat.	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, rodzice	cały rok	Uczeń jest wrażliwy na trudną sytuację osób, chętnie pomaga.
Relacje międzyosobowe i ich znaczenie. Życie we wspólnocie trudną sztuką. Jak prawidłowo komunikować się z ludźmi i jak unikać niebezpieczeństw związanych z kontaktowaniem się z nieznanym.	Pogadanka, scenki przedstawiające różne relacje. Ćwiczenia w nadawaniu i odczytywaniu komunikatów.	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, rodzice	cały rok	Zna cechy dobrej komunikacji, rozumie zasady bezpiecznego kontaktowania się z nieznanymi, rozróżnia „dobry dotyk” od „złego”.
Uwrażliwianie rodziców na konieczność dopilnowania dzieci w zakresie systematycznego uczęszczania na zajęcia szkolne (odpowiedzialność spada na rodzica).	Zintensyfikowane kontakty z opiekunami dzieci, wywiadowki, pedagogizacja rodziców, rozmowy indywidualne.	wychowawcy, pedagog, nauczyciele	cały rok	Rodzic dopilnowuje aby dziecko systematycznie uczęszczało do szkoły.

<p>Kształtowanie postaw prospołecznych, które są niezbędne w poprawnych relacjach z dziećmi i dorosłymi.</p>	<p>Kształtowanie wybranych umiejętności prospołecznych np. zwracania się o pomoc, czekania na swoją kolej, słuchania innych, używania zwrotów grzecznościowych. Zgodne funkcjonowanie w zabawie i sytuacjach zadaniowych.</p>	<p>wychowawcy, nauczyciele</p>	<p>cały rok</p>	<p>Uczeń umie zachować się w określonych sytuacjach. Wie, że nie należy chwalić się bogactwem, nie należy dokuczać dzieciom, które wychowują się w trudnych warunkach, a także nie należy wyszydzać i szykanować innych.</p>
<p>Budowanie prawidłowych relacji z rodzicami.</p>	<p>Umiejętne rozwiązywanie konfliktów – „sztuka słuchania warunkiem sprawnej komunikacji”.</p>	<p>wychowawcy, pedagog</p>	<p>cały rok</p>	<p>Uczeń rozumie konieczność zapobiegania konfliktom poprzez umiejętne postępowanie. Uczeń potrafi pojąć, że egzystowanie w grupie oraz rodzinie wymaga kompromisów.</p>
<p>Kształtowanie postawy szacunku, przynależności do swojej rodziny.</p>	<p>Celebrowanie świąt i uroczystości rodzinnych. Rozmowy na temat rodziców, rodzeństwa dzieci, wykonanie rysunku rodziny. Przygotowanie krótkich występów i prezentów z okazji świąt rodzinnych.</p>	<p>wychowawcy</p>	<p>cały rok</p>	<p>Uwrażliwienie na potrzebę pomagania rodzicom, dziadkowi i babci.</p>

Rozwijanie samorządności. Kształcenie demokratycznych form współżycia społecznego i współdziałania.	Organizacja życia w klasie i szkole. Podział obowiązków, planowanie zadań i samoocena wykonania.	opiekun SU, wychowawcy klas	cały rok	Uczeń zna regulamin szkoły, kodeks ucznia, obowiązki dyżurnych. Uczeń zna regulamin zachowania na przerwach.
Doskonalenie umiejętności kierowania drugim i podporządkowania się osobom kierującym.	Wybór samorządu klasowego, samorządu szkolnego, przydział obowiązków.	wychowawcy, opiekun SU	IX 2017	Uczeń bierze udział w rozmowach, rozumie proste nowe informacje, udziela dokładnej odpowiedzi na pytania.
Wyrabianie poczucia odpowiedzialności za siebie i za innych.	Opiekuńczy stosunek do młodzieży – w czasie przerw, imprez szkolnych, zajęć świetlicowych.	wychowawcy klas, dyżurujący nauczyciele	cały rok	Uczeń dba o bezpieczeństwo własne i innych.
Wzajemne wspieranie się w pracy i w potrzebie.	Jw.	Rada SU i wychowawcy klas	cały rok	Uczeń chętnie pomaga innym.
Zwiększanie szans samorealizacji, ujawnianie i rozwijanie własnych zdolności organizacyjnych, społecznych i opiekuńczych, artystycznych.	Odgrywanie scenek okolicznościowych z zastosowaniem formy podziękowania: DEN, Dzień Seniora, Dzień Matki i Ojca. Wykonanie gazetek okolicznościowych, laurek, plakatów.	Rada SU, wychowawcy świetlicy.	cały rok	Uczeń jest lojalny w kontaktach koleżeńskich, rozumie tych, którzy potrzebują pomocy. Uczeń wie w jaki sposób okazać wdzięczność, szacunek drugim.
Odpowiedzialność za własny rozwój – samowychowanie.	Pogadanka na temat mass mediów, umiejętnego korzystania z nich.	pedagog, wychowawcy świetlicy, wychowawcy klas	cały rok	Uczeń potrafi uzmysłowić sobie konieczność selekcjonowania, wyboru programów. Uczeń kształtuje umiejętność panowania nad czasem.

Udział uczniów w życiu społecznym szkoły.	Działalność Spółdzielni Uczniowskiej „Jutrzenka”.	opiekun Spółdzielni Uczniowskiej	cały rok	Uczeń bierze odpowiedzialność za pracę społeczną w sklepiku szkolnym.
---	---	----------------------------------	----------	---

Obszar – Kultura (wartości, normy, wzory zachowań)

Zadania (treści)	Sposób realizacji (działanie)	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji	Ewaluacja
Jak radzić sobie w trudnych sytuacjach – Jestem asertywny.	Pogadanki, warsztaty, scenki dramatyczne na godzinach wychowawczych i lekcjach z pedagogiem. Film „Techniki asertywne”.	wychowawcy, nauczyciele, pedagog,	cały rok	Uczeń kształtuje umiejętność rozpoznawania asertywności w zachowaniach innych ludzi.
Mikroklimat korzystny dla psychiki człowieka.	Miniwykład	pedagog, nauczyciele, wychowawcy	cały rok	Wie jak planować i organizować czas
Sposoby radzenia sobie z trudnymi emocjami.	Realizacja harmonogramu godzin wychowawczych.	wychowawcy, pedagog	cały rok	Potrafi pokonać złość, rozpoznaje i nazywa uczucia.
Próby spojrzenia na siebie - jaka jest moja samoocena? Zwiększanie samooceny poprzez odkrywanie talentów i predyspozycji. Rozwijanie umiejętności dostrzegania swoich mocnych i słabych stron. Wzmacnianie motywacji do nauki.	Ankiety, warsztaty, pogadanki, dyskusje. Zachęcanie uczniów do rozwoju poprzez odpowiednie motywowanie i naprowadzanie, zachęcanie do samodzielnego rozwijania swoich zdolności i predyspozycji.	wychowawcy, pedagog	cały rok	Dokonyuje samooceny swoich możliwości i rozbudza zainteresowania.

Świat wartości preferowanych przez uczniów.	Rozmowa na temat wartości i antywartości, scenki tematyczne, przeprowadzanie autorskiej ankiety „Hierarchia wartości uczniów oraz czynniki, które na tą hierarchię wpływają”.	pedagog, wychowawcy klasy	cały rok	Potrafi wyjaśnić pojęcia: wartość, aksjologia, zna hierarchię swoich wartości.
Pedagogizacja rodziców na temat wychowania dzieci i młodzieży.	Referaty na temat. bieżących problemów, upowszechnianie adresów instytucji wspierających w wychowaniu.	pedagog, wychowawcy klasy, pielęgniarka szkolna	cały rok	Rodzice uczestniczą w spotkaniach.
Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	Zaplanowanie i realizacja działań wspierających uczniów. Indywidualizacja nauczania. Współpraca z rodzicami i PPP.	dyrektor, nauczyciele przedmiotu, pedagog, logopeda	cały rok	Nauczyciele rozumieją potrzeby uczniów.
Analiza przestrzegania zasad zachowania w szkole.	Zajęcia na godzinach z wychowawcą, warsztaty, ankieta, zeszyty korespondencyjne.	wychowawcy, pedagog, nauczyciele	cały rok	Uczeń przestrzega zasad bezpieczeństwa.
Dbanie o piękną mowę ojczystą - nie używam wulgaryzmów.	Zwracanie uwagi na słownictwo uczniów. Konsekwentne stosowanie kar zawartych w statucie szkoły, wpisy do zeszytów korespondencyjnych.	wychowawcy, pedagog, nauczyciele	cały rok	Nie używa wulgaryzmów.
Stosowanie zasad kulturalnego zachowania.	Utrwalanie kulturalnych zachowań, zwracanie uwagi na stosowanie form i zwrotów grzecznościowych.	wychowawcy, pedagog	cały rok	Zna zasady kulturalnego zachowania.
Nie niszczy mymienia szkolnego- reagowanie na przypadki wandalizmu, odpowiedzialność za swoje czyny.	Prace społeczne na rzecz klasy, szkoły. Naprawa lub odkupienie wyrządzonych szkód.	wychowawcy, pedagog, nauczyciele	cały rok	Nie niszczy mienia i bierze pełną odpowiedzialność za szkody.

Jakie są konsekwencje prawne wiążące się z przestępczością wśród nieletnich?	Prelekcje, spotkania z przedstawicielem policji. Rozmowy dyskusje, pogadanki na temat zachowań niezgodnych z prawem (terminy: „czyn karalny”, „kradzież”, „przywłaszczenie”). Zapoznanie z zasadami postępowania w przypadku kradzieży wśród uczniów.	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, policja	cały rok	Zna konsekwencje nie przestrzegania prawa oraz zasady postępowania.
Asertywność jako postawa, dzięki której możemy zachować swoją tożsamość i poczucie własnej wartości.	Zajęcia na godzinach z wychowawcą, scenki dramatyczne, pogadanki.	wychowawcy, nauczyciele, pedagog	cały rok	Zna techniki asertywne i potrafi je zastosować.
Kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.	Zorganizowanie spotkania z osobami niepełnosprawnymi, Dnia Seniora. Zrozumienie konieczności pomagania innym.	nauczyciele	I 2018	Dziecko jest wrażliwe na potrzeby osób chorych, starszych i innej narodowości oraz rozumie ich potrzeby. Obdarza uwagę dzieci i dorosłych, aby zrozumieć to, co mówią i czego oczekują.
Kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną.	Udział w apelach z okazji rocznic i świąt państwowych. Poznawanie symboli narodowych ich historii i znaczenia. Spotkania okazjonalne: Dzień Seniora, Dzień Matki. Wykonanie drzewa genealogicznego swojej rodziny.	nauczyciele	cały rok	Uczeń szanuje symbole narodowe (flaga, godło, hymn). Wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa. Umiejętność świętowania. Potrafi szanować osoby znaczące

				(starsze) w rodzinie (babcia, dziadek). Zna drzewo genealogiczne w swojej rodzinie.
Poznanie etnicznego i narodowościowego zróżnicowania regionu.	Przedstawienie literatury o historii i jego mieszkańcach, zwiedzanie ośrodków kultury regionu pszczyńskiego, przeprowadzenie wycieczek po najbliższej okolicy, sporządzanie dokumentacji fotograficznej. Promowanie kultury, tradycji i zwyczajów Ziemi Pszczyńskiej.	wychowawcy świetlicy, wychowawcy klas, nauczyciel historii oraz przyrody	cały rok	Uczeń zna historię Śląska, potrafi rozpoznać obiekty kulturowe naszego regionu, umie wykonać dokumentację fotograficzną.
Zachęcanie do zwiedzania obiektów kulturalnych naszego regionu.	Zwiedzanie: Muzeum Wnętrz Zabytkowych, budownictwo sakralne – kościołki drewniane na Ziemi Pszczyńskiej, Muzeum Prasy Śląskiej, Kościół Wszystkich Świętych, Skansen.	nauczyciele przedmiotu, wychowawcy świetlicy	wg potrzeb	Uczeń zna treści historyczne związane z wyżej wymienionymi obiektami.
Kształcenie umiejętności korzystania z różnych imprez kulturalnych.	Udział w przedstawieniach teatralnych i środowiskowych, wyjazdy do kina, teatru, spotkanie z seniorami naszej wsi, poznanie literatury dziecięcej i młodzieżowej, czynne uczestniczenie w sporcie i rekreacji.	wychowawcy świetlicy, polonista, wychowawcy klas, bibliotekarka, nauczyciel w-f	cały rok	Uczeń potrafi skorzystać z księgozbioru bibliotek, dokonuje krytycznego oceniania, nabył umiejętność spędzania czasu wolnego.

Zdolność wnoszenia własnego wkładu do swych tradycji kulturowych.	Tworzenie zespołów kultywujących tradycje regionu, gromadzenie strojów ludowych z regionu pszczyńskiego. Przygotowanie Dnia Regionalnego w naszej szkole.	opiekun kółka regionalnego	cały rok	Uczeń zna gwarę i kultywuje tradycje regionu, uczestniczy w konkursach gwarowych. Uczeń potrafi nazwać poszczególne elementy stroju ludowego. Uczeń zna zwyczaje i obrzędy Ziemi Pszczyńskiej.
Wisła Wielka – poznajemy najbliższe środowisko.	Spacery i wycieczki w celu poznawania rodzinnej wsi (rzeźba terenu, przyroda, zabudowa). Poznawanie nazw ulic, zwiedzanie zakładów pracy w naszej miejscowości, odwiedziny w gospodarstwie rolnym (maszyny, hodowla zwierząt, uprawa roślin).	wychowawcy klas, wychowawcy świetlicy, nauczyciele przyrody	cały rok	Konkurs wiedzy o naszej miejscowości.

Obszar – Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)

Zadania (treści)	Sposób realizacji (działanie)	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji	Ewaluacja
Zasady bezpiecznego poruszania się po drodze.	Ćwiczenia w praktycznym zachowaniu się na jezdni, na skrzyżowaniu, prelekcje policjanta nt. „Bezpieczna droga do szkoły”, udział w Turnieju Bezpieczeństwo w Ruchu Drogowym, program „Akademia Bezpiecznego Puchatka” (kl. I)	wychowawcy, nauczyciele, pedagog policja,	cały rok	Zna podstawowe zasady w ruchu drogowym obowiązujące pieszych i rowerzystów.

Bezpieczeństwo w drodze do i ze szkoły oraz podczas wszystkich zajęć lekcyjnych i przerw, w czasie wakacji i ferii zimowych.	Pogadanki, lekcje wychowawcze.	wychowawcy	cały rok	Wie jak należy się bawić, aby nie stwarzać zagrożenia
Poznanie znaków i przepisów drogowych dotyczących pieszych, rowerzystów, motorowelistów. „Jesteśmy widoczni, bo nosimy odblaski.”- propagowanie idei noszenia odblasków.	Edukacja komunikacyjna w świetlicy szkolnej. Egzamin na Kartę rowerową.	nauczyciele techniki, wychowania fizycznego	cały rok czerwiec 2018	Określa podstawowe zasady na drodze i jest widoczny.
Zapoznanie z ważnymi numerami alarmowymi, nauka powiadamiania odpowiednich służb o niebezpiecznych zdarzeniach.	Ćwiczenia praktycznego korzystania z telefonu, poznanie numerów alarmowych.	nauczyciele, wychowawcy świetlicy, pedagog	cały rok	Zna numery alarmowe i regułę powiadamiania o wypadku.
Podstawowe zasady udzielania pomocy przedmedycznej.	Zajęcia praktyczne udzielania pierwszej pomocy.	pielęgniarka szkolna	cały rok	Zna zasady udzielania pierwszej pomocy.
Bezpieczne korzystanie z Internetu i komputera. Zagrożenia wynikające z Internetu.	Lekcje informatyki, godziny z wychowawcą, pedagogiem - film „W sieci”.	nauczyciel informatyki, pedagog, wychowawcy	cały rok	Potrafi bezpiecznie korzystać z Internetu i zna zagrożenia w sieci.
„Zachowania seksualne ryzykowne i niebezpieczne” - odpowiedzialność za zdrowie swoje i drugiego człowieka - AIDS, choroba której nie należy się bać, tylko uczyć się jej zapobiegać.	Warsztaty, programy profilaktyczne, prelekcje.	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, pielęgniarka	cały rok	Zna przyczyny choroby oraz rozróżnia sytuacje zachowań bezpiecznych i ryzykownych.

Zapoznanie nauczycieli z tematyką uzależnień od środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i z metodami pracy podczas zajęć profilaktycznych oraz dostępnymi materiałami na ten temat.	Spotkania, konferencje, warsztaty.	wychowawcy, pedagog	cały rok	Pracownicy szkoły na bieżąco śledzą tematykę uzależnień, wiedzę o nowych środkach psychoaktywnych. Opracowano narzędzia do diagnozy stopnia zagrożenia uczniów stosowaniem używek.
Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu wszelkich środków i substancji psychoaktywnych.	Warsztaty z pedagogiem, godziny wychowawcze.	wychowawcy, pedagog	cały rok	Promuje właściwą postawę.
Doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych.	Konferencje samokształceniowe.	pedagog szkolny, wychowawcy	cały rok	Nauczyciele biorą udział w szkoleniach i warsztatach.
Włączenie w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków i substancji szkodliwych.	Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole.	pedagog szkolny, wychowawcy	cały rok	Objęcie ucznia indywidualnym programem.

Przeprowadzenie w klasach zajęć na temat uzależnień - przedstawienie negatywnych skutków sięgania po narkotyki, środki odurzające, substancje psychotropowe, środki zastępcze, nowe substancje psychoaktywne - informacje ogólne. Informowanie uczniów o skutkach prawnych związanych z naruszeniem przepisu Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.	Warsztaty z pedagogiem, lekcje wychowawcze.	pedagog szkolny, wychowawcy	cały rok	W szkole nie obserwuje się uczniów pod wpływem narkotyków, substancji odurzających, psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych. Uczeń wie jakie zagrożenia stwarza stosowanie takich substancji.
Wykonywanie i aktualizacja gazetki związanej z przeciwdziałaniem nałogom, informacje o nowych szkodliwych substancjach.	Wykonanie plakatów na gazetkę szkolną.	pedagog szkolny, wychowawcy	cały rok	Uczeń aktywnie uczestniczy w tworzeniu gazetki tematycznej.
Przeprowadzenie zajęć na temat uzależnienia od nikotyny.	Pogadanka, ćwiczenia w stosowaniu różnych sposobów unikania kontaktów z dymem tytoniowym, zabawy; strefa bezdymna, ucieczka przed dymem.	pedagog szkolny	cały rok	Uczeń zna skutki palenia papierosów.
Włączenie się w ogólnopolską akcję „Dzień bez papierosa”.	Wykorzystanie plakatów, ulotek, materiałów z programu „Nie pal przy mnie, proszę”.	pedagog szkolny, pielęgniarka	maj 2018	Chętnie bierze udział w programach profilaktycznych realizowanych w szkole, przygotowuje gazetki, wykonuje plakaty.

Uzależnienia od TV, reklam, komputera i telefonu - konsekwencje zdrowotne, społeczne.	Filmy edukacyjne, broszury.	wychowawcy klas, pedagog.	cały rok	Uczeń wie, że od TV, komputera, telefonu też można się uzależnić. Aktywnie i zdrowo spędza czas wolny.
Alkohol - wróg czy przyjaciel?	Filmy edukacyjne, książki, ulotki.	pedagog, wychowawcy	cały rok	Uczeń wie, że alkohol szkodzi zdrowiu, rodzi przemoc i uzależnia.
Zgromadzenie w bibliotece szkolnej i gabinecie pedagoga szkolnego materiałów, czasopism, książek na tematy uzależnień, dostępnych dla rodziców, nauczycieli i uczniów.	Foldery, książki, broszury i inne publikacje.	bibliotekarka, pedagog	cały rok	Uczeń korzysta z materiałów zgromadzonych w szkolnej bibliotece i wie, gdzie szukać na ten temat informacji.
Współpraca szkoły w ramach działalności profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej z jednostkami samorządu terytorialnego, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, z poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, policją, pracodawcami i innymi podmiotami.	Spotkania pedagogów, spotkania grupy roboczej w ramach Niebieskiej Karty, spotkania z pracownikami socjalnymi.	pedagog, wychowawcy	cały rok	Pomoc odpowiednich instytucji w eliminowaniu zagrożeń. Szkoła oraz nauczyciele współpracują z wybranymi organizacjami i podmiotami w celu przeciwdziałaniu zjawiskom uzależnień.
Zorganizowanie spotkania dla rodziców, poświęconego tematyce zagrożeń.	Wykład, film edukacyjny.	pedagog, wychowawcy klas	IV 2018	Rodzice wiedzą o zagrożeniach i współpracują ze szkołą. Uczestniczą w tych zebraniach.

X. ZASADY EWALUACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Ewaluację wyników należy przeprowadzić pod koniec roku szkolnego i opracować wnioski do pracy na następny rok szkolny. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian;
- analizę dokumentacji;
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli;
- rozmowy z rodzicami, uczniami, wychowawcami, nauczycielami;
- wymianę spostrzeżeń;
- analizę przypadków;
- przygotowanie gazetek, wystaw;
- przeprowadzenie konkursów i akcji promujących zdrowie.

XI. USTALENIA KOŃCOWE

Za realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły odpowiedzialni są wszyscy pracownicy szkoły. Dyrektor szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji. Za realizację poszczególnych zakresów odpowiedzialni są nauczyciele zadeklarowani, bądź zaproponowani przez dyrektora szkoły.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 14 w Wiśle Wielkiej jest otwarty, może być modyfikowany w trakcie realizacji. Program ten podlega monitorowaniu i ewaluacji.

W każdym roku szkolnym we wrześniu zostanie opracowany harmonogram działań. Natomiast kalendarz imprez i uroczystości szkolnych zaplanowanych na dany rok szkolny zostanie opracowany w formie odrębnego załącznika i dołączony do Programu.

W formie załączników dołączone do Programu Wychowawczo-Profilaktycznego zostaną także „Strategia działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych w ZSP Wiśle Wielkiej” (zał. 2) i „Procedury interwencyjne” (zał. 3).